

Državne pomoči

Jana Rudolf Mesarič, MF

Javni razpis za sofinanciranje projektov Programa Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014 in Programa Finančnega mehanizma EGP 2009–2014

Delavnica za prijavitelje – Sklop B, 31.1.2014, Ljubljana

Pravne podlage ureditve DP

v Evropski Uniji:

- **Pogodba o delovanju Evropske unije**
čl. 106, 107, 108
(Ur.l. EU C 115, 9.5.2008)
- **Uredba Sveta (ES)**
št. 659/1999
- **drugi pravni akti po področjih**
(uredbe, smernice, okviri, odločbe...)

v Sloveniji:

- **Zakon o spremljanju državnih pomoči**
(Ur.l.RS, št. 37/04)
- **Uredba o posredovanju podatkov in poročanju o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu “de minimis”** (Ur.l.RS, št. 61/04, 22/07)

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/legislation.html

Kaj je državna pomoč ?

Javna sredstva predstavljajo DP, ko so kumulativno izpolnjeni naslednji 4 pogoji:

1. prenos **državnih sredstev**
2. **selektivna prednost** za prejemnika
3. vpliv na **konkurenco**
4. vpliv na **trgovino** med državami članicami

1. Prenos državnih sredstev

“**DRŽAVA**” - državni proračun, proračuni občin, sredstva EU

Sredstva države predstavljajo:

- **odhodek** (dotacije, subvencije obresti, kapitalske naložbe,...) ali **zmanjšan prihodek** države (odpis posojila, oprostitev plačila komunalnega prispevka, davčne olajšave, znižanje prispevkov za socialno varnost, ugodne najemnine,...)
- **sredstva oseb javnega in zasebnega prava**, če država s svojim dominantnim vplivom in določeno stopnjo kontrole nad pravno osebo lahko usmerja uporabo sredstev.

2. Selektivna prednost

Selektivna prednost:

Določeni ekonomski sektorji / aktivnosti / območja / podjetja v državi so obravnavani bolj ugodno kot ostali.

PRIMER selektivnega ukrepa: pomoč za svetovalne storitve MSP, investicije le v sektorju turizem, netransparentna izbira izvajalca,...

Generalni ukrep – ni selektivnosti - NI DP:

Ravnanje države velja enako za vse subjekte ne glede na pravno obliko, lastništvo, velikost, dejavnost, lokacijo...

PRIMER generalnega ukrepa: Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 20 % zneska, ki predstavlja vlaganje v R&D ...

3. Vpliv na konkurenco

Zadostuje že potencialen učinek na konkurenco → zadostuje, da se upravičenec ukvarja z gospodarsko dejavnostjo:

“Podjetje”:

→ vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegov pravni status, organizacijo, lastništvo ali način financiranja (neprofitnost ni pomembna).

Gospodarska dejavnost:

- Je vsaka dejavnost ponujanja dobrin in storitev na trgu proti plačilu.
- Plačilo mora predstavljati ekonomsko protivrednost za opravljeno storitev (plačilo pokrije vsaj stroške, dobiček ni pomemben).

Možni prejemniki DP ("podjetja"):

- gospodarske družbe, s.p.
- zavodi, ustanove, društva
- športni klubi
- javna podjetja
- registrirane cerkve, verske skupnosti
- regionalne razvojne agencije
- turistične organizacije
- neprofitni subjekti
- fizične osebe

EDINO POMEMBNO MERILO JE:

ALI OPRAVLJA GOSPODARSKO DEJAVNOST?

4. Vpliv na trgovino med DČ

→ večinoma izpolnjen, če je dokazan vpliv na konkurenco

Ni vpliva na trgovino med DČ – NI DP:

- sofinanciranje lokalnega gledališča (narečje)
- de minimis pomoč
- ni trgovanja med DČ zaradi geografske lege (oddaljeni otoki)

Ali ste prejemnik DP?

✓ **Javna sredstva:**

državna, občinska, EU, v različnih oblikah: dotacija, ugodni kredit, vlaganje kapitala, pomoč preko javnih podjetij, ugodna najemnina,...

✓ **Selektivnost:**

če ni na voljo vsem podjetjem / subjektom glede na velikost, obliko, panogo, območje Slovenije,...

✓ **Vpliv na konkurenco:**

če je predmet sofinanciranja gospodarska dejavnost (neprofitnost ni pomembna)

✓ **Vpliv na trgovino:**

ta pogoj je večinoma avtomatsko izpolnjen, če je izpolnjen vpliv na konkurenco

Javna sredstva so »državna pomoč«, kaj pa zdaj?

→ Javna sredstva morajo biti dodeljena v skladu s pravili o DP

OMEJITVE:

- Namen pomoči - (MSP, varstvo okolja, raziskave,...)
- Upravičeni stroški - (stroški, ki so lahko predmet sofinanciranja: npr: str. investicije, plače, svetovanja, tekočega poslovanja,...)
- Maks. višina pomoči - (% upravičenih stroškov)
- **Spodbujevalni učinek – (vloga mora biti vložena pred začetkom izvajanja projekta; dodatno dokazovanje za velika p.)**
- Kumulacija - (vse DP , tudi deminimis, za iste stroške se seštevajo)
- Posebni pogoji - (npr. ohranitev investicije 5 let, lastna sredstva)
- Velikost upravičencev - (MSP, velika p.)
- Izključeni sektorji - (npr. kmetijstvo, ribištvo, premogovništvo,...)

Dovoljeni nameni (pravila) DP

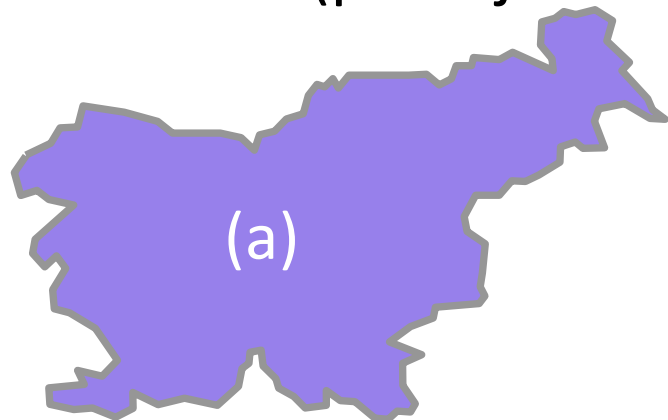
- De minimis pomoč
- Regionalna pomoč
- Pomoč MSP
 - za naložbe
 - udeležba na sejmu
 - tvegano financiranje
 - novoustanovljena podjetja
 - ETS
- Pomoč za prikrajšane delavce in invalide
- Pomoč za usposabljanje
- Pomoč za varstvo okolja
 - preseganje standardov Unije
 - varčevanja z energijo
 - soproizvodnja, OVE,...
- Pomoč za raziskave in razvoj
- Pomoč za prestrukturiranje
- Pomoč za odpravo posledic naravnih nesreč
- Pomoč za širokopasovno infrast.
- Pomoč za kulturo in k. dediščino
- Pomoč za avdiovizualna dela
- Pomoč za športne objekte in večnamenske objekte
- Rizični kapital
- Pomoč za SSGP (javna služba)
- Transport
- Kmetijstvo
- Ribišтво
- Premogovništvo
- Jeklarstvo
- Ladjedelništvo

Poenostavljen pregled izbranih pravil o DP

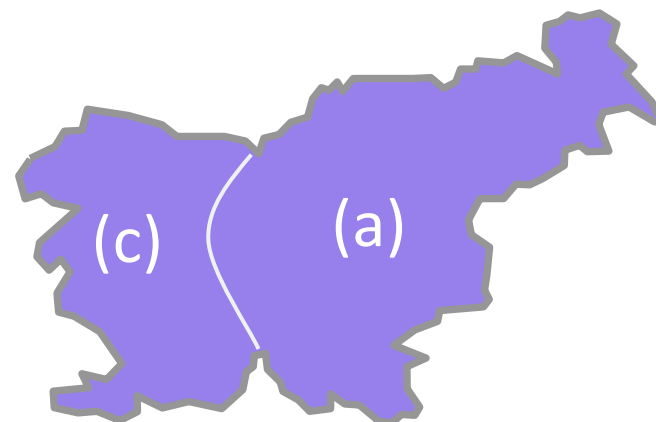
Namen / pravila	Upravičeni stroški	Višina pomoči
De minimis	Vsi, razen vozila za cestni prevoz tovora	200.000 / 3 l.
Regionalne pomoči	Investicije, delovna mesta (plače)	10% - 45%
MSP	Investicije, delovna mesta (plače) Najem , postavitve stojnice	10% - 20% 50%
MSP (ETS)	Svetovanje, potni str., material, zaloge, amortizacija	50%
Usposabljanje	Stroški inštruktorjev, udeležencev (potni stroški, material,..), svetovalnih storitev	50% - 70%
Varstvo okolja	Stroški investicije (le zeleni del), tekoče poslovanje	5% - 100%
Raziskave, razvoj, inovacije	Zaposleni, investicija, svetovanje, režijski str. zaloge,...	15% - 100%
Zaposlovanje (prikrajšanih del. in invalidov)	Stroški plač Stroški prilagoditve prostorov, opreme, gradnje, str. upravljanja, prevoza	50% - 75% 100%
Kultura	Investicije, tekoče poslovanje	70% - 100%
Šport	Investicije, tekoče poslovanje	75%

Regionalna karta DP

2007 – 2013 (podalj. 30.6.2014)

1.7.2014 – 31.12.2020

VIŠINA POMOČI

	Slovenija (a)
Velika p.	30%
Srednja p.	40%
Mala p.	50%

	V Slovenija (a)	Z Slovenija (c)
Velika p.	25%	15%
Srednja p.	35%	25%
Mala p.	45%	35%

Na kaj morate biti pozorni prejemniki javnih sredstev?

1. **Razmišljajte o DP v zgodnji fazi priprave projekta**
2. **Ali ste morebitni prejemnik državne pomoči?**
(državna sredstva, selektivna prednost, vpliv na konkurenco in trgovino)
3. **Preberite pravila o DP**
(omejitev višine pomoči, upravičeni stroški, spodbujevalni učinek,...)
4. **Zavedajte se posledic prejema nezakonite pomoči**
(prejeta sredstva je potrebno vrniti z obrestmi)